

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ

Работен материјал

П Р А В И Л Н И К

**ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА
ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ НА ПРВ И ВТОР ЦИКЛУС
УНИВЕРЗИТЕТСКИ СТУДИИ**

Скопје, јануари 2009

Врз основа на член 52 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 35/2008, бр. 103/208 и бр. 26/2009) и во согласност со член 223 и член 224 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на _____ седница одржана на _____ година, го утврди следниов

**Правилник
за условите, критериумите и правилата за запишување
и студирање на прв и втор циклус универзитетски студии**

Член 1

Со овој Правилник се утврдуваат условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв и втор циклус студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Член 2

На Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ се запишуваат:

- редовни студенти финансирани од државата и редовни и вонредни студенти со кофинансирање на студиите, како и
- иселеници и државјани на РМ кои целокупното образование го завршиле во странство; државјани на РМ кои дел од средното образование завршиле во странство; студенти-странски државјани; студенти странски државјани-стипендисти на Владата на РМ; студенти со завршени циклуси на високото образование на високообразовни установи во РМ и во странство.

Прв циклус на студии

***Право за пријавување на конкурс за запишување
на прв циклус на универзитетски студии***

Член 3

Право за пријавување за упис на прв циклус академски и стручни студии има лице кое положило државна матура или меѓународна матура.

Право за пријавување за упис на прв циклус студии можат да имаат и лицата кои положиле училишна матура во гимназиско образование или завршен испит по завршено соодветно стручно средно образование со четиригодишно траење, врз основа на акт на Универзитетот.

Право за пријавување за упис на прв циклус универзитетски студии од областа на уметностите има лице кое положило државна матура, меѓународна матура или училишна матура во уметничко образование.

На прв циклус универзитетски студии може да се пријави и лице кое ги исполнило условите од ставовите 1, 2 и 3 и успешно го положило приемниот испит, доколку со студиската програма тоа е предвидено.

Носителот на студиската програма одлучува кои средношколски програми се соодветни за упис на поедини студии од прв циклус, ако тоа не е утврдено во студиската програма.

По исклучок, на студии можат да се пријават за упис и лица без претходно завршено соодветно образование, ако станува збор за исклучително надарени лица за кои може да се очекува дека и без завршено претходно образование успешно ќе ги завршат студиите.

Согласност за запишување кандидати од претходниот став дава Универзитетската конкурсна комисија, по предлог на комисија за проверка на претходното учење на единицата која ја спроведува студиската програма на која кандидатот конкурира.

Кандидатите од став б на овој член се запишуваат како редовни и вонредни студенти во квотата со кофинансирање.

Право на упис во прва година

Член 4

Право на упис во прва година на студии кандидатот стекнува согласно со условите и критериумите утврдени во Конкурсот за упис на студенти, а според постигнатите поени во процесот на селекција.

Кандидатот кој остварил право на упис, но во предвидениот (огласениот) рок не извршил упис, губи право на упис, а правото за упис го стекнува следниот кандидат на ранг листата кој претходно не заземал место во рамките на одобрената квота за упис на студенти.

Странските државјани можат да се запишуваат на студии на Универзитетот.

Странските државјани и лицата без македонско државјанство имаат право на упис на студии под еднакви услови како и македонските државјани, но во согласност со одлуката на Сенатот плаќаат полна цена на студирање.

На странските државјани може да им се ограничи или оневозможи уписот ако станува збор за студии кои се однесуваат на воено или полициско образование или студии кои се од интерес за националната безбедност.

Одлука за бројот на студентите кои се запишуваат

Член 5

Одлука за бројот на студентите кои се запишуваат на Универзитетот и чиешто образование се финансира од Буџетот на Република Македонија, по предлог на Универзитетот и по претходно мислење на Советот, донесува Владата на Република Македонија.

Одлука за бројот на студентите кои се запишуваат на Универзитетот надвор од бројот утврден во став 1 на овој член, донесува Универзитетот, под условите утврдени во закон, по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Вкупниот број на студентите кои можат да се запишат на Универзитетот се определува според капацитетот утврден со решението за акредитација на Универзитетот и неговите единици.

Бројот на студентите не може да биде поголем од бројот утврден според капацитетот со решение за акредитација на Универзитетот и неговите единици.

Владата на Република Македонија донесува одлука и за дополнителни квоти за запишување студенти - припадници на заединиците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Конкурс за упис на студии

Член 6

Запишувањето на прв циклус на студии се врши врз основа на јавен конкурс кој го усвојува Сенатот по предлог на единиците.

Конкурсот за првиот циклус на студии го објавува Универзитетот, по добиена согласност од Владата на Република Македонија.

Конкурсот за упис на студии од прв циклус се објавува најмалку 5 месеци пред започнувањето на наставата.

Конкурсот за прв циклус на студии ги содржи:

- името на Универзитетот и неговата адреса;
- називот на студиската програма;
- местото на изведување на студиската програма;
- времетраењето на студиите;
- условите за упис, утврдени со акт на Универзитетот и единиците;
- бројот на слободни места за запишување;
- критериумите за селекција;

- претходното завршено образование;
- постапките и роковите за пријавување и запишување.

Пријава за конкурирање

Член 7

Кандидатот е должен да поднесе пријава за конкурирање за упис на студии до денот утврден во Конкурсот.

Во пријавата кандидатот мора да назначи за која студиска програма конкурира и дали конкурира за редовни или вонредни студии.

Покрај пријавата, кандидатот е должен да ги приложи сите документи утврдени во Конкурсот.

Постапка за селекција

Член 8

Универзитетот ја утврдува постапката за селекција на кандидатите за упис на начин кој гарантира рамноправност на сите кандидати без оглед на раса, боја на кожа, пол, јазик, вера, политичко или друго уверување, етничко, национално или социјално потекло, имот, раѓање, општествена положба, инвалидност, сексуална ориентација и возраст.

Универзитетот ги утврдува критериумите врз основа на кои се врши селекцијата и изборот на кандидатите за упис.

Наставно-научниот, односно научниот совет на носителот на студиската програма ги одредува елементите кои се значајни за студиската програма во постапката за селекција на кандидатите.

Наставно-научниот односно научниот совет, во согласност со условите за упис предвидени со Конкурсот за упис на нови студенти на Универзитетот, може да донесе одлука за посебни услови за упис на студиските програми кои ги изведува. Овие услови се составен дел на конкурсот за упис на нови студенти.

Универзитетска конкурсна комисија

Член 9

Подготовката и реализацијата на Конкурсот за упис на нови студенти го спроведува Универзитетска конкурсна комисија.

Универзитетската конкурсна комисија брои 7 члена од редот на професорите и тоа од општествено - хуманистичко, природно, медицинско, техничко-технолошко, биотехничко и уметничко подрачје.

Проректорот за настава, по функција, е член на Универзитетската конкурсна комисија.

Членовите на Универзитетската конкурсна комисија, по предлог на единиците на Универзитетот, ги избира Сенатот.

Во работата на Комисијата учествуваат претставници од стручните служби на Универзитетот без право на одлучување.

Административно-техничката поддршка на Универзитетската конкурсна комисија ја врши Стручната служба на Универзитетот.

Надлежности на Универзитетската конкурсна комисија

Член 10

Универзитетската конкурсна комисија:

1. го подготвува конкурсот за упис на нови студенти за прв циклус на универзитетски студии;
2. по предлог на единиците на Универзитетот, ги утврдува критериумите врз основа на кои се врши селекцијата и изборот на кандидатите за упис;

3. изготвува упатство за реализација на Конкурсот за упис на нови студенти;
4. ја следи реализацијата на конкурсот, расправа по приговори на студентите и донесува одлуки.

Универзитетската конкурсна комисија одлучува со гласање по принципот на просто мнозинство.

Со работата на комисијата раководи проректорот за настава.

По завршувањето на роковите за упис на нови студенти предвидени во конкурсот, комисијата изготвува извештај за резултатите од уписот на студентите и го доставува до Сенатот на Универзитетот.

Конкурсна комисија на единицата

Член 11

Секоја единица на Универзитетот, која има студиска програма за која е распишан конкурс за упис на нови студенти, должна е да формира своја конкурсна комисија, пред објавување на конкурсот за упис на нови студенти.

Членовите на конкурсната комисија ги именува наставно-научниот односно научниот совет на единицата од редот на наставниците. Со Комисијата раководи продеканот за настава.

Конкурсната комисија од став 1 на овој член се грижи за реализација на постапката за пријавување и селекција на кандидатите, во согласност со одредбите содржани во Универзитетскиот конкурс за упис на нови студенти.

Конкурсната комисија расправа по приговорите на кандидатите за упис и донесува одлуки.

Конкурсната комисија на единицата на Универзитетот има обврска тековно да доставува податоци за текот на постапката за пријавување, селекција и упис на нови студенти до Универзитетската конкурсна комисија. Податоците се доставуваат на начин кој ќе го утврди Универзитетската конкурсна комисија.

Конкурсната комисија на единицата има обврска да подготви извештај за резултатите од уписот кои ги доставува до наставно-научниот односно научниот совет на единицата.

Право на приговор

Член 12

Кандидатите имаат право на приговор за исправноста на постапката за селекција на кандидатите, што го доставуваат до Конкурсната комисија на единицата на универзитетот, која е носител на студиската програма за која конкурирале, во рок од 24 часа од објавувањето на резултатите на огласната табла.

Комисијата е должна да го разгледа приговорот на кандидатот во рок од 24 часа од неговото поднесување.

Доколку конкурсната комисија не може да донесе одлука по однос на одреден приговор, го поднесува до Универзитетската конкурсна комисија.

Универзитетската конкурсна комисија е должна да го разгледа приговорот на кандидатот, во рок од 24 часа од неговото поднесување.

Одлуката на Универзитетската конкурсна комисија е конечна.

Еднакво вреднување на странско образование

Член 13

Се смета дека условите за запишување од член 3 на овој Правилник ги исполнува и лицето кое завршило образование според еднаква студиска програма во странство.

Посебните условите и постапката за упис на лицата од став 1 на овој член се регулира со Конкурсот за запишување студенти во прва година.

Втор циклус на студии

Право за пријавување на конкурс за запишување на втор циклус на универзитетски студии

Член 14

На студиски програми од втор циклус на универзитетски студии може да се запише лице кое завршило соодветни студиски програми од прв циклус.

Универзитетот и неговите единици утврдуваат кои студии се соодветни за упис на одделни студиски програми од втор циклус, како и условите за упис на кандидатите кои имаат завршено други студиски програми.

Лицето кое завршило стручни студии може да се запише на академски студиски програми од втор циклус при што, за запишување може да се пропише полагање на диференцијални испити, согласно со студиската програма.

Дополнителните услови за упис на втор циклус студии се утврдуваат со студиската програма.

Конкурс за упис на втор циклус студии

Член 15

Запишувањето на втор циклус на студии се врши врз основа на јавен конкурс кој го усвојува Сенатот по предлог на единиците.

Конкурсот за вториот циклус на студии го објавува Универзитетот.

Конкурсот за упис на студии од втор циклус се објавува најмалку 2 месеца пред започнувањето на наставата.

Конкурсот за втор циклус на студии ги содржи:

- името на Универзитетот и неговата адреса;
- називот на студиската програма;
- местото на изведување на студиската програма;
- времетраењето на студиите;
- условите за упис
- бројот на слободни места за запишување;
- критериумите за селекција;
- претходното завршено образование;
- постапките и роковите за пријавување и запишување.

Пријава за конкурирање

Член 16

Кандидатот е должен да поднесе пријава за конкурирање за упис на втор циклус студии во роковите утврдени во Конкурсот, со назнака за која студиска програма конкурира.

Покрај пријавата, кандидатот е должен да ги приложи сите документи утврдени во Конкурсот.

Наставно-научен колегиум - Комисија за втор циклус студии

Член 17

Секоја единица на Универзитетот, за организирање втор циклус студии формира наставно-научен колегиум, односно комисија за втор циклус студии (во натамошниот текст *колегиум*).

Колегиумот го формира наставно-научниот односно научниот совет на единицата од редот на наставниците кои изведуваат настава на втор циклус студии, пред објавување на конкурсот за упис.

Во зависност од бројот и видот на студиски програми, единиците може да имаат повеќе колегиуми за втор циклус студии.

За секој колегиум се именува раководител и секретар на соодветната студиска програма од втор циклус студии.

Колегиумот од став 1 на овој член се грижи за реализација на постапката за пријавување и селекција на кандидатите, во согласност со одредбите содржани во конкурсот за запишување на втор циклус студии.

Колегиумот расправа по приговори на кандидатите за упис и донесува одлуки.

Колегиумот има обврска да подготви извештај за резултатите од уписот кои ги доставува до наставно-научниот односно научниот совет на единицата.

Постапка за селекција

Член 18

Наставно-научниот, односно научниот совет на носителот на студиската програма, по предлог на колегиумот, ги утврдува елементите кои се значајни за студиската програма во постапката за селекција на кандидатите.

Наставно-научниот односно научниот совет на единицата може да донесе одлука за посебни услови за упис на студиските програми кои ги изведува. Овие услови се составен дел на конкурсот за запишување на втор циклус студии.

Право на приговор

Член 19

Кандидатите имаат право на приговор за исправноста на постапката за селекција на кандидатите, што го доставуваат до колегиумот на студиската програма за која конкурирале.

Колегиумот е должен да го разгледа приговорот на кандидатот.

Доколку колегиумот не може да донесе одлука по однос на одреден приговор, го поднесува до наставно-научниот односно научниот совет на единицата.

Наставно-научниот односно научниот совет на единицата е должен да го разгледа приговорот на кандидатот и да донесе соодветна одлука.

Одлуката на наставно-научниот односно научниот совет на единицата е конечна.

Заеднички одредби за прв и втор циклус студии

Стекнување статус на студент

Член 20

Статус на студент, а со тоа и член на академската заедница се стекнува со запишувањето на прв, втор и трет циклус на студии на Универзитетот.

Статусот на студент се докажува со студентска легитимација.

Студентот ја запишува студиската година по предмети/модули, семестри или трисеместри во индексот.

Студентите можат да се запишат како редовни и вонредни.

Редовни студенти се оние кои континуирано го следат наставно-образовниот процес утврден во соодветната студиска програма.

Вонредни студенти се оние кои студиската програма ја следат во посебно за нив организирани термини на настава.

Трошоците за редовното студирање со дел или потполно се покриени од страна на државниот буџет зависно од успехот кој студентот го постигнал во постапката на селекција при уписот т.е. на поедина студиска година. Трошоците за вонредно студирање во целост ги сноси самиот студент.

Критериумите и условите за плаќање на студиите ги пропишува Сенатот на Универзитетот со овој Правилник.

Престанок на статусот на студент

Член 21

На студентот му престанува статусот на студент на Универзитетот според условите и постапката утврдени со закон, Статутот и овој Правилник.

Статусот од став 1 на овој член престанува, ако студентот:

- дипломира;
- не ги заврши студиите во рокот утврден со закон и овој Правилник;
- не го исполни условот за упис во повисока година во роковите утврдени со Статутот и правилата;
- се испише и е исклучен;
- не ги заврши студиите од првиот циклус, во рок кој е за двапати подолг од предвиденото траење на студиите;
- не ги заврши студиите од вториот циклус, во рок кој е двапати подолг од предвиденото траење на студиите.

Статусот редовен студент кој студира на товар на државниот буџет трае најдолго за време кое е за два пати подолго од пропишаното време на траење на студиите, односно до крајот на академската година во која тој рок истекува. Со истекувањето на тој рок студентот го задржува статусот на редовен студент, со обврска за сопствено поднесување на трошоците за студирање.

Редовен студент кој студира на товар на државниот буџет може иста студиска година да повторува само еднаш. Ако ниту во наредната академска година не го стекне правото за запишување на повисока година на студии, го губи статусот на редовен студент кој студира на трошок на државата, но може повторно да ја запише истата студиска година во статус на редовен студент кој сам ги поднесува трошоците за студирање.

Вкупното траење на студирањето на редовен односно вонреден студент, кој сам ги поднесува трошоците за студирање може да трае најмногу дупло од времето кое е утврдено со студиската програма. Во ова време не се смета времето на мирување на студентските обврски.

Статусот од став 1 на овој член може да биде обновен. Обновениот статус на студент се уредува според условите и критериумите (програмски и финансиски) кои се во сила во моментот на обновувањето на статусот. Одлука за обновување на статусот студент донесува наставно-научниот односно научниот совет на носителот на студиската програма.

Трошоците за обновување на статусот ги поднесува студентот.

Студент-гостин

Член 22

Студент-гостин може да биде редовен или вонреден студент од друг универзитет во земјата и странство кој запишува делови од студиска програма на Универзитетот, во согласност со посебниот договор со другиот универзитет за признавање на ЕКТС-поени. Статусот на студент-гостин трае најдолго една академска година. Правата и обврските на студентот-гостин, начинот на подмирување на трошоците за неговите студии, евентуалната можност за продолжување на студиите на Универзитетот и други прашања поврзани со статусот на студентот-гостин се уредуваат со договорот меѓу универзитетите.

Организација и изведување на студиите

Обем и организација на студиите

Член 23

Во рамките на најмногу 40 недели годишно, вкупното оптоварување на студентите изнесува од 1.500 до 1.800 часа годишно.

Во случаите од став 1 на овој член студиските програми од првиот циклус содржат најмалку 20, а најмногу 30 часа предавања, вежби и семинари неделно и 30 недели годишно.

По исклучок, ако студиската програма содржи практично оспособување, вкупното оптоварување на студентот не смее да надмине 40 часа неделно и 45 недели годишно. Оптоварувањето на студентите од став 1 на овој член опфаќа предавања, вежби, семинари и други облици на студии кои се соодветни на специфичноста на наставно-научната област (практично оспособување, хоспитација, настапи, теренска работа и слично), консултативно-инструктивна настава, форми на континуирана проверка на знаењето и испити кои се сметаат како контакт часови, како и индивидуална студиска работа (спортска работа, истражување на литература, семинарски задачи, проектна работа), самостојно учење, како и изработка на дипломска (магистерска, докторска) задача.

Организацијата и временското распоредување на предавањата, семинарите и вежбите се прилагодува на специфичноста на студиската програма (студиски програми по уметност и други).

На студиските програми од областа на уметностите, за стручно-уметничките наставни предмети може да се изведува и индивидуална настава.

Ако природата на студиите тоа го овозможува, со студиската програма може да се прилагоди организацијата и временското распоредување на предавањата, семинарите и вежбите според потребите на студентите (вонредни студии).

Оптоварувањето на вонредните студенти се утврдува со планот на студиите.

Наставата по одредена предметна програма, по правило се изведува во рамките на еден семестар, но не може да трае подолго од два семестра.

Уделот на практичната настава или теренската настава се одредува со ЕКТС-кредити.

Редовните студенти во еден семестар запишуваат максимум од 25 до 35 ЕКТС-кредити. На особено успешни студенти може да им се дозволи запишување на 35 до 40 ЕКТС-кредити со цел за побрзо завршување на студиите или пошироко образование.

Универзитетски календар и календар за настава

Член 24

Универзитетскиот календар за наредната академска година го донесува Сенатот, најмалку 5 месеци пред завршетокот на тековната академска година и го објавува преку своите гласила.

Универзитетскиот календар ги содржи рамковните одредби за почетокот и крајот на академската година, термините за одржување на наставата, испитите и државните и универзитетските празници.

Врз основа на универзитетскиот календар наставно-научниот односно научниот совет на единиците донесува календар за наредната академска година и го објавува преку своите гласила, најмалку 3 месеци пред завршување на тековната академска година.

Напредување на студентот

Член 25

Студентите напредуваат во студиите преку полагање на испити за предвидени предмети/модули, исполнување на обврските предвидени со студиската програма, административна заверка на освоените ЕКТС-кредити и запишување на нареден семестар.

Запишување семестар

Член 26

Студентот стекнува право на запишување нареден семестар ако до рокот на запишувањето уредно ги извршил обврските од студиската програма и ги положил испитите од предметите/модулите утврдени со студиската програма.

Студентот може да запише нови предмети од нареден семестар, во склад со правилата за напредување утврдени во соодветната студиска програма.

Единицата, во рамките на студиската програмаинтерната мобилност на студентот, може да пропише условувачки критериуми, т.е. претходно совладани предмети (освоени кредити), како услов за запишување на наредни предмети.

Запишувањето на студентите во нареден семестар се врши 15 дена пред почетокот на семестарот.

Член 27

При запишувањето на семестарот студентот најпрво ги запишува неположените задолжителни и изборни предмети од соодветниот (летен/зимски) семестар, а потоа задолжителните предмети од тековниот семестар и на крај изборните предмети од тековниот семестар, но на тој начин што неговите вкупни студиски обврски во еден семестар да не го надминуваат бројот на ЕКТС-кредити утврдени со овој Правилник.

Во зимскиот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските и предметни програми за зимскиот семестар.

Во летниот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските и предметни програми за летниот семестар.

Член 28

При запишувањето на предметите потребно е да се исполнат одредени услови дефинирани со предметните програми.

При повторно запишување на неположен изборен предмет, студентот има право да го замени изборниот предмет со друг изборен предмет од предметите што се активирани во соодветниот семестар како изборни предмети.

Член 29

Доколку во текот на студирањето дојде до промена на студиска програма студентот што студирал според некој од претходните програми и го нема завршено студирањето во роковите утврдени со тие програми го продолжува студирањето согласно условите за премин на нови програми.

Заверка на семестар

Член 30

Студентот заверува семестар со потписи од наставниците, со што се потврдува неговото исполнување на предвидените обврски.

Студент кој не ги извршил обврските пропишани со студиската програма од поединечен предмет не може да пристапи на испит.

Испити

Член 31

Проверката на знаењата на студентите се врши со изведување испити. Испитите се изведуваат по писмен и/или усмен начин.

На полагањето испити студентите покажуваат документ за идентификација и индекс.

Календар и распоред на испитите

Член 32

Календарот на испитите се објавува на почетокот на секоја академска година заедно со распоредот за настава и се објавува на интернет-страницата на единицата на Универзитетот.

Распоредот за одржување на испитите се утврдува на тој начин што бројот на испитните термини за секој предмет/модул во секој испитен рок да може да ги опфати сите студенти кои имаат право да го полагаат тој предмет/модул. Во секој испитен рок наставникот мора да овозможи најмалку два испитни термини.

Пријава за испит

Член 33

Студентот може да го пријави испитот по писмен или електронски пат доколку постои можност за тоа. При електронско пријавување на испитот, студентот е должен дополнително да достави пријава за испит во материјална форма.

По писмен пат испитот се пријавува со пријавен лист. Пријавниот лист претставува документ чија што содржина и форма се еднообразни за сите составни единици на Универзитетот.

Во редовен испитен рок студентот е должен да го пријави испитот во роковите утврдени во Календарот за настава.

Наставникот не е должен да прими на испит студент кој пријавата не ја поднел во предвидениот рок.

Испитни рокови

Член 34

Студентот има право да ги полага предметите во рамките на: зимскиот, есенскиот и летниот испитен рок. Испитните рокови траат најмалку 3 недели. За секој предмет во секој испитен рок се даваат два термина. Разликата меѓу двата термина не може да биде помала од 10 дена.

Растојанието меѓу полагањата на ист предмет/модул во редовен испитен рок мора да изнесува најмалку 14 дена.

Испитите можат да се организираат непосредно по завршувањето на блок наставни содржини, односно преку колоквиуми ако се предвидени во предметната програма, а крајната оценка се утврдува на завршниот испит во редовна испитна сесија. Во крајната оценка може да се вкалкулираат постигањата на студентот во текот на континуираното оценување.

Испитите, или некои други форми на проверка на стекнатите знаења, вештини и способности, се спроведуваат за сите предмети кои студентот ги запишал, и тоа според градивото утврдено според студиската програма.

На испитот може да му се подложи оној студент кои ги има задоволено сите пропишани обрски утврдени според студиската програма на конкретниот предмет.

За секој студент се води испитна документација.

Испитите се јавни и резултатите од испитите се достапни на јавноста, а право на увид во испитната документација има лице кое ќе докаже правен интерес.

Секој пат кога студентот ќе пријави но нема да пристапи на испит, се смета дека го искористил правото од еден обид за полагање на испитот и во испитниот лист му се впишува „не положил“.

Дополнителни рокови

Член 35

Во текот на студиската година, со одлука на факултетот/научната установа, може да се дадат и други термини за завршно оценување.

Оценување

Член 36

Стегнатите компетенции на студентите се проверуваат и оценуваат континуирано - во текот на наставата (колоквиуми, практични задачи, уметнички настапи, уметничка наставна продукција и сл.) и се изразуваат во поени, додека конечната оценка се утврдува на завршниот испит.

Со планот на студиите може да се утврди дека некои облици на настава се спроведуваат без оценување или дека се оценуваат описно.

За исполнување на обврските за полагање на испитот (по делови или во целина) студентот може да оствари најмногу 100 поени или да добие позитивна оценка која се изразува до 10 (десет), при што оценката 5 (пет) означува недоволен успех.

Нумеричкиот систем за оценување се споредува со системот на оценување според ЕКТС.

A	⇒	10
B	⇒	9
C	⇒	8
D	⇒	7
E	⇒	6
F, FX	⇒	5

За одредени предмети, доколку природата на компетенциите кои студентот треба да ги стекне го дозволува тоа, може да се предвиди и компјутерска проверка на знаењата во рамките на системот за објективна проверка на знаењата на Универзитетот.

Завршното оценување задолжително се запишува во индексот или во некој друг документ и во пријавата за завршно оценување.

Просечниот успех на студентот претставува аритметичка средина на оценките од завршното оценување по сите наставни предмети во текот на студиите, вклучувајќи го и завршниот испит.

Член 37

Оценките кои студентите ги добиле во проверката на нивните знаења се објавуваат на јавно место (огласна табла) во време не подолго од една седмица.

Наставниците се должни, по барање на студентот да обезбедат увид во прегледаниот труд и добиената оценка.

Испитите се изведуваат јавно и транспарентно.

Не смеат да се изведуваат испити на само еден студент без присуство на други лица (студент, асистент, друг наставник).

Предмет на оценување

Член 38

Предмет на оценување во рамките на предметната програма може да биде:

- посета на предавања;
- извршени консултации;
- успешно реализирани вежби;
- успешно реализирана практична работа;
- изработка на семинарска работа;
- теренска работа;
- самостојна/домашна работа;
- учење во библиотека;
- менторство на други студенти;
- изработени или реализирани проекти;
- освоени награди/пофалници и др.

Начин на оценување

Член 39

Оценувањето може да биде квантитативно или описно, или квантитативно и описно. Завршното оценување се изразува квантитативно со оценка од 5 (пет) до 10 (десет). Оценката 5 (пет) означува недоволен успех. Завршната оценка за соодветна предметна програма може да биде изразена и со квалитативни мерки, како дополние на квантитативните мерки. Оценувањето може да биде преку писмени и/или усни испити. Пропорцијата помеѓу обемот на континуираното и завршното оценување ја определува носителот на предметната програма.

Преку континуираното оценување, студентот се оценува за секоја активност пропишана во соодветната предметна програма, преку: кредитни поени, процентот на оптовареност или индексните единици.

Завршното оценување за соодветна предметна програма може да биде по писмен и/или усмен пат.

Оценката добиена од континуираното оценување и оценката добиена од завршното оценување ја сочинуваат вкупната оценка (од минимална до максимална). Положен испит е услов да се стекне потребниот број кредити пропишан со предметната програма.

Единицата на Универзитетот може да воведо завршен испит за одредена студиска програма како дипломски испит, кој се организира и се изведува под услови и на начин утврдени со Статутот.

Видот, карактерот и начинот на реализација на завршните испити за соодветни предметни програми ги определува носителот на програмата.

Обврски на наставникот

Член 40

Наставникот е должен да му го соопшти постигнатиот резултат на усмениот испит на студентот веднаш по завршувањето на испитот.

Наставникот е должен да му го соопшти постигнатиот резултат на писмениот испит на студентот во рок од 5 работни дена од денот на испитот преку истакнување на резултатите на интернет-страницата, огласната табла на единицата/носителот на студиите или на друг соодветен начин.

Кога наставникот ќе го оцени писмениот испит на студентот со оценка "5" тој е должен да го запознае студентот со недостатоците на писмениот испит доколку тоа од него е побарано.

Наставникот е должен да го оцени испитот на студентот со оценка "5" кога студентот:

- неоправдано ја напушта просторијата во која се одржува писмениот дел од испитот или се откаже од веќе започнатата работа.
- нема да се јави на усмениот дел од испитот, по завршувањето на писмениот дел и
- поради недолично однесување, попречување на другите студенти или користење на недозволиви помагала е отстранет од испит.

Приговор заради оценка од проверка на знаењето

Член 41

Студент, во рок од 24 часа, може да поднесе приговор до деканот односно директорот на единицата на Универзитетот, ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со законот, Статутот и овој Правилник.

Ако деканот/директорот утврди дека се исполнети условите од став 1 на овој член, наставникот е должен да ја преиспита оценката од завршното оценување. Ако наставникот не ја преиспита оценката што ја утврдил, студентот испитот го полага пред тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје, во наредните 24 часа, наредниот работен ден.

Комисијата ја составува деканот односно директорот а предметниот наставник не може да биде претседател на комисијата. Комисијата одлучува со мнозинство гласови.

Студентот е должен да ја прими оценката од повторното полагање на испитот и во случај кога оценката е помала од одбиената оценка или пак е негативна.

Повторување на испит

Член 42

Студент кој не е задоволен од висината на добиената оценка на испитот и притоа смета дека не постоеле неправилности при испитување или оценување, има право од наставникот пред кој што го има полагано испитот во рок од 24 часа од службеното објавување на резултатите писмено да побара испитот да се повтори пред комисија.

Барањето за повторување на испит мора да биде образложено. Наставникот во тој случај во пријавата ја запишува оценката што ја дал и до неа запишува „студентот ја поништува оценката“. Таа оценка не се смета како завршна оценка за конкретниот предмет/модул.

Деканот/директорот на единицата на Универзитетот, доколку го прифати барањето за повторување на испитот од претходниот став, именува испитна комисија со претседател и два члена и испитот се спроведува во рок од 48 часа од поднесувањето на барањето. Наставникот од чијашто оценка студентот не е задоволен, не може да биде претседател на комисијата.

Деканот/директорот го одредува времето на полагањето на испитот во рок од три работни дена од денот на поднесување на барањето на студентот.

Доколку испитот содржи писмен дел тој нема да се повтори пред комисијата, туку комисијата повторно ќе го оценува. Комисијата донесува одлука со мнозинство на гласови.

Студентот е должен да ја прими оценката од повторното полагање на испитот и во случај кога оценката е помала од одбиената оценка или пак е негативна.

Конфликт на интереси

Член 43

Во случаите кога предметниот наставник и студентот се во роднинска врска: син, ќерка, брат, сестра, сопруга или сопруг, наставникот е должен да се из земе при полагањето на предметната програма, односно испит и за тоа да го извести деканот односно директорот на единицата.

Деканот односно директорот на единицата спроведувањето на испитот го доверува на друг соодветен наставник или на посебна компетентна испитна комисија, составена од три члена.

Пренесување на надлежности за спроведување на испити

Член 44

Во случај на подолга спреченост на предметниот наставник, деканот односно директорот може да му пренесе надлежности за одржување на испитите по конкретниот предмет на друг наставник од иста или сродна струка или на комисија за спроведување на испит.

Завршување на студиите

Член 45

Студентот ги завршил студиите од прв циклус кога ќе ги положи сите испити, ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно одбрани дипломски труд или положи завршен испит. Со завршувањето на студиите од прв циклус студентот се стекнува со најмалку 180, односно 240 ЕКТС-кредити.

Студентот ги завршил студиите од втор циклус кога ќе ги положи сите испити, ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно одбрани стручен, односно магистерски труд, односно ќе изработи и/или изведе уметничко дело. Со завршувањето на студиите од втор циклус и освоените кредити од првиот циклус, студентот се стекнува со најмалку 300 ЕКТС-кредити.

Со завршувањето на студиите во согласност со овој член, студентот стекнува соодветно стручно или академско звање или степен, како и други права согласно со посебните прописи.

Дипломски труд

Член 46

На единицата на Универзитетот на која е воведен завршен испит како дипломски испит, односно одбрана на дипломски труд, студентите имаат право и должност да пријават и одбранат дипломски труд од подрачјето на кое ги завршуваат студиите.

Насловот и тезите на дипломскиот труд ги предлага предметниот наставник од избраната дисциплина во договор со студентот.

Студентот може да пријави дипломски труд доколку има освоено минимум 140 ЕКТС кредити на тригодишните студиски програми, односно 200 ЕКТС кредити на четиригодишните студиски програми.

Темата за дипломски труд се смета за усвоена само врз основа на одлука на стручниот колегиум на студиската програма.

Деканот, на предлог на кандидатот-студент, го определува менторот за изработка и одбрана на дипломскиот труд.

Одредби кои ги дефинираат спецификите на дипломскиот труд се дел од студиската програма.

Одбрана на дипломски труд

Член 47

Одбраната на дипломскиот труд се спроведува откако студентот ќе ги положи сите предвидени предмети/модули и ќе ги исполни условите и сите свои обврски спрема студиската програма.

Одбраната на дипломскиот труд се врши пред комисија од 3 члена од кои едниот е менторот.

Менторот, во договор со студентот го определува денот на одбраната на дипломскиот труд.

Комисијата од став 3 на овој член, по одбраната на дипломската работа, дава оценка од 5 до 10.

За успешно одбранета дипломска работа се пополнува посебен образец кој го потпишуваат членовите на комисијата.

Комисијата одлучува со мнозинство на гласови. Доколку еден од членовите на комисијата има спротивно мислење должен е да достави свој извештај до деканот на единицата.

На студентот кој не ја одбрал дипломската работа, може да му се издаде уверение за положени испити, со забелешка дека не е одбранета дипломската работа.

Пријавата за дипломска работа со насловот на темата, составот на членовите на комисијата и оценката од дипломската работа се приложуваат во досието на студентот.

Стручен односно магистерски труд, односно изработка и/или изведба на уметничко дело

Член 48

За постапката за пријава, оценка и одбрана на стручен односно магистерски труд, односно изработка и/или изведба на уметничко дело, непосредно се применуваат одредбите од член 225-234 од Статутот на Универзитетот.

Колегиумот од член 17 на овој Правилник има обврска да ги подготвува точките од дневниот ред на наставно-научниот односно научниот совет на единицата односно придружната членка на Универзитетот кои произлегуваат од став 1 на овој член.

Уверение, диплома и додаток на диплома

Член 49

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма за усовршување или само дел од студиска програма за стекнување на образование му се издава уверение за завршениот дел од студиската програма кое содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати.

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма за добивање високо образование во кој било циклус на образование, врз основа на евиденцијата што се води за него Универзитетот му издава диплома.

Со дипломата се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв, втор или трет циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив.

Составен дел на дипломата е додаток на дипломата (Diploma Supplement).

Дипломата и додатокот на диплома на Универзитетот ги потпишува ректорот и деканот односно директорот на единицата на Универзитетот или придружната членка и се оверува со сув печат на Универзитетот.

Заедничката диплома и додаток на дипломата ја потпишуваат овластените лица на високообразовните установи кои организираат студиска програма за стекнување заедничка диплома.

Дипломата е јавна исправа.

Промоција

Член 50

Промоцијата претставува свечено врачување на дипломите за завршени студии.

Дипломите од првиот и вториот циклус на универзитетски студии и на интегрираните студии ги врачува деканот односно директорот на единицата.

Дипломите од третиот циклус на студии ги врачува ректорот на Универзитетот.

Член 51

За студентите запишани пред влегувањето во сила на овој Правилник непосредно се применува член 371 од Статутот на Универзитетот.

Член 52

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во Универзитетскиот гласник.